

UUDENMAAN PÄIHDE- HUOLLON KUNTAYHTYMÄ

TALOUSARVIO 2022

TALOUSSUUNNITELMA
2022 – 2024

Sisällysluettelo

1. KUNTAYHTYMÄN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1. Kuntayhtymän toiminta-ajatus	3
1.2 Kuntayhtymän arvot	3
1.3. Kuntayhtymän visio 2025	3
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYSNÄKYMÄT	4
2.1. Jäsenkuntayhteistyö	4
2.2. Muu yhteistyö	4
3. KUNTOUTUS	5
3.1. Yleistä	5
3.2. Kuntoutuksen tarpeen arviointi ja kuntoutusyhteisön valinta	5
3.3. Kerkküyhteisö - vieroitushoitoa	5
3.4. Silmüyhteisö – ryhmäpainotteista kuntoutusta	5
3.5. Tammiyhteisö – työsuuntautunutta kuntoutusta	6
3.6. Setriyhteisö – kuntoutusta ikääntyneille	6
3.7. Pajuyhteisö – kuntoutusta pieniyhteisössä	6
3.8. Intervallihoido	7
3.9. Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	7
3.10. Muu toiminta	7
4. TAVOITTEET JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI	8
4.1. Kuntoutuksen yleiset tavoitteet	8
4.2. Tuloksellisuuden arviointi	8
5. HENKILÖSTÖ	9
6. TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	11
6.1. Taloudelliset lähtökohdat	11
6.2. Jäsenkuntien osuudet peruspääomasta vuonna 2022	11
6.3. Palvelujen käyttö 2013 - 2020 ja arvio palveluiden käytöstä 2021– 2024	11
7. TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMARAKENNE	12
7.1. Taloussuunnittelua koskeva säännöstö	12
7.2. Talousarvioasetelma	13
8. TALOUSARVIO 2022	14
8.1. Yleistä	14
8.2. Perustelut	14
8.3. Laskelmat	16
Tuloslaskelmaosa	16
Käyttötalousosa	17
Investointiosa	18
Rahoitusosa	19
Investointisuunnitelma 2022 – 2024	20

1. KUNTAYHTYMÄN LÄHTÖKOHDAT

1.1. Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän tarkoituksena on auttaa laadukkaan, kuntouttavan ja kohtuuhintaisen hoitotarjonnan avulla kuntoutukseen tulevia asiakkaita selviämään päihdeongelmastaan. Tätä tarkoitusta varten kuntayhtymä ylläpitää Ridasjärven päihdehoitokeskusta, joka on päihdehuollon erityispalveluyksikkö.

1.2 Kuntayhtymän arvot

Luottamus:

avoimuus, rehellisyys, aito kohtaaminen, asiakaslähtöisyys, luotetaan asiakkaaseen ja toisiimme

Kunnioitus:

kukaan ei toimi toista vastaan, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, ihmisyyys, yksityisyyden ja henkilökohtaisen vakaumuksen kunnioittaminen

Vastuullisuus:

vastuu omasta työstä, hyvästä hoidosta ja työyhteisön toimivuudesta, vastuu kanssaihmisestä, vastuu ammattitaidon ylläpitämisestä ja itsensä kehittämisestä

Inhimillinen ammatillisuus:

aito vuorovaikutus ja kuulluksi tuleminen, oikeudenmukaisuus, oikeus osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon, joustavuus ja inhimillisuus.

1.3. Kuntayhtymän visio 2025

Ridis – Päihdekuntoutusta rauhallisessa ja kauniissa maalaismiljöössä

Luotettava kumppani – jäsenkuntien, kuntoutujien, vertaisohjaajien ja henkilökunnan sekä luottamushenkilöiden kanssa kohti parempaa tulevaisuutta

Osallisuuden vahvistaminen - asiakkaiden, vertaisohjaajien ja henkilökunnan yhteistyöllä vahvistamme kuntoutusyhteisöämme

Päihdekuntoutuksen ennakkoluuloton kehittäjä – kehitetään uusia toimintatapoja vastaamaan asiakkaiden ja kuntien päihdekuntoutuksellisia tarpeita

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYSNÄKYMÄT

2.1. Jäsenkuntayhteistyö

Laitoskuntoutusta hankkiessaan kuntayhtymän jäsenkunnat edellyttävät kuntayhtymän palveluilta joustavuutta ja muuntautumiskykyä. Kuntayhtymän palveluiden sovittaminen kiinteäksi osaksi kunnan omaa palveluketjua on tärkeää. Tämä edellyttää jatkuvaa vuoropuhelua kuntien kanssa myös siksi, että kuntayhtymän jäsenkuntien toisistaan huomattavastikin poikkeavat palvelutarpeet voitaisiin tasapuolisesti ottaa huomioon.

Kuntayhtymä on panostanut viimeisien vuosien aikana vuoropuhelun lisäämiseen kuntien kanssa. Samalla uusia palveluja on kehitetty kuntien tarpeiden mukaisesti. Tämä yhteistyö jäsenkuntien kanssa jatkuu edelleen. Kuntayhtymällä on säännöllisiä tapaamisia jäsenkuntien päihdehoidosta vastaavien työntekijöiden, esimiesten ja päälliköiden kanssa kaksi kertaa vuodessa. Näillä tapaamisilla pureudutaan päihdehoidon sisältöön, tavoitteisiin ja palautteen antamiseen.

Kuntayhtymän talousarvion ja pitkäjänteisen suunnittelun näkökulmasta olisi tärkeää, että yhtymän jäsenkunnat sitoutuisivat talouden ylläpitoon käytännössä ilmoittamalla määrärahan, jonka ne varaavat vuosittain päihdehoitokeskuksesta hankittavia hoitopäiviä varten. Toistaiseksi tällainen omistajien taholta tuleva resurssiohjaus on ollut vähäistä.

Voimaan tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus vaikuttaa myös kuntayhtymään ja sen toimintaan. Sosiaali- ja terveystalouden uudistamiseen asti kuntayhtymä huolehtii laadukkaiden päihdekuntoutuspalvelujen tuottamisesta toiminta-ajatuksensa mukaisesti.

2.2. Muu yhteistyö

Kuntayhtymän pyrkimyksenä on ollut tehdä yhteistyötä myös jäsenkuntien ulkopuolisten kuntien kanssa. Tässä työssä on onnistuttu varsin hyvin ja tämä yhteistyö tulee jatkumaan. On tärkeää, että palveluja voidaan myydä myös muille kuin jäsenkunnille silloin kun kapasiteetti, resurssit ja ulosmyynnin rajat antavat siihen mahdollisuuden.

Kuntayhteistyön lisäksi kuntayhtymä jatkaa yhteistyötään valtion kanssa. Rikosseuraamuslaitoksen kanssa vuoden 2014 aikana käynnistetty ja vuonna 2017 vakinaistettu hanke sakkovankien sijoittamisesta päihdehoitokeskukseen rangaistuksen aikana on päättynyt. Yhteistyötä Rikosseuraamuslaitoksen kanssa jatketaan koevapaus- ja valvontarangaistusvankien osalta siten, että myös vankiasiakkaan kunta on yhteistyössä mukana.

3. KUNTOUTUS

3.1. Yleistä

Päihdehoitokeskuksen asiakkaiden päihdekuntoutuksessa keskeistä on moniulotteinen ja -menetelmällinen päihdeongelman kohtaaminen. Kuntoutusta toteutetaan yhteisöhoidon, ryhmähoidon, verkostotyön ja yksilötyön menetelmiä soveltaen. Kuntoutuksen kestosta sovitaan yksilöllisesti yhteistyössä lähettävän kunnan kanssa. Hoidon ja hoivan osuus sekä niiden merkitys ovat kasvaneet viime vuosina päihdekuntoutuksessa. Tämä on ollut nähtävissä mm. Setriyhteisön perustamisen tarpeena, josta tuli kuluksi 5.9.2021 jo 10 vuotta.

3.2. Kuntoutuksen tarpeen arviointi ja kuntoutusyhteisön valinta

Lähtökohtana on, että asiakkaan kuntoutukseen lähettänyt taho on todennut asiakkaan olevan laituskuntoutuksen tarpeessa. Ensimmäisen kuntoutuspäivän aikana asiakkaalle esitellään päihdehoitokeskuksen kuntoutustarjonta ja tehdään päätös kuntoutusyhteisön valinnasta (ellei ole jo valittuna ennen kuntoutukseen tuloa) sekä kuntoutusohjelmasta, jota asiakas sitoutuu noudattamaan.

3.3. Kerkkäyhteisö - vieroitushoitoa

Vieroitushoitoyksikkö Kerkässä tehdään kuntoutuksen alkuvaiheen vieroitushoitoa. Tavoitteena on kuntouttaa lääkähoidon ja hoitotyön keinoin asiakas sellaiseen fyysiseen ja psyykkiseen kuntoon, että jatkokuntoutukseen osallistuminen on mahdollista joko päihdehoitokeskuksessa, muussa laitoksessa tai avopalveluissa. Pieniyhteisössä on ohjaaja ympäri vuorokauden. Lisäksi yksi sairaanhoitajista työskentelee kokoaikaisesti Kerkässä ja lääkäri pitää kaikille asiakkaille vastaanottoa kolme kertaa viikossa. Kerkän toimintaa on kehitetty niin, että se nivoutuu yhä tiiviimmin osaksi kuntoutusyhteisöjä.

3.4. Silmuyhteisö – ryhmäpainotteista kuntoutusta

Kuntoutus etenee etukäteen sovitun viikko-ohjelman mukaisesti. Yhteisön viikko-ohjelma sisältää kaksi ohjattua ryhmää päivässä arkipäivisin. Yksi päivä viikosta on varattu toiminnalliseen kuntoutukseen, joka voi koostua esimerkiksi liikunnallisista, luonto- ja /tai eläinavusteisesta toiminnasta, elokuvista tai musiikista. Ryhmätoiminta kuuluu kiinteäksi osaksi hoitoa. Asiakkaita motivoidaan osallistumaan myös vertaisryhmätoimintaan eli AA/NA-ryhmiin sekä A-killan toimintaan.

Kuntoutus tapahtuu pääasiassa ryhmissä. Yksilökeskustelut Silmuyhteisön työntekijän kanssa ovat säännönmukaisesti jakson alussa, jolloin tehdään kuntoutumissuunnitelma ja kuntoutuksen loppuvaiheessa, jolloin arvioidaan kuntoutusjaksoa. Muuten yksilökeskusteluja käydään tarpeen mukaan. Tarvittava yhteydenpito asiakkaan kotikuntaan tehdään yhteistyössä Silmuyhteisön työntekijän kanssa.

3.5. Tammiyhteisö – työsuuntautunutta kuntoutusta

Työsuuntautuneen kuntoutusjakson voivat valita työkykyiset ja työntekoa kuntoutuksen sisältöön toivovat asiakkaat sekä sellaiset asiakkaat, jotka haluavat ylläpitää työkykyään ja omia taitojaan.

Asiakkaalle laaditaan henkilökohtainen kuntoutussuunnitelma, johon sisältyy terapeuttiluonteista pienimuotoista työtoimintaa arkipäivisin. Päihdehoitokeskuksessa on monipuoliset työmahdollisuudet, kuten erilaiset puu- ja pihatytöt sekä muut kiinteistöhoidolliset tehtävät tai avustavat työt keittiöllä tai asiakkaiden ylläpitämässä kahviossa.

Työtoiminnan päivittäinen kesto määritellään yksilöllisesti. Työtoiminnan ohella asiakkaat osallistuvat päivittäin yhteisön aamuryhmään, jossa käsitellään päihderiippuvuuteen liittyviä asioita. Kerran viikossa on lisäksi ryhmä, jossa työtehtävät suunnitellaan ja arvioidaan. Asiakasta motivoidaan osallistumaan myös vertaistukiryhmiin. Asiakkaalle nimetään oma työntekijä, jonka kanssa on tapaamiset viikoittain.

3.6. Setriyhteisö – kuntoutusta ikääntyneille

Tämä peruskuntoutusvaihtoehto on tarkoitettu ikääntyneille tai psyykkisesti/fyysisesti vajaakuntoisille, jotka tarvitsevat tukea ja apua päivittäistä toimintoista selviytymiseen. Peruskuntoutuksessa korostuu elämisen taitojen opettelu ja fyysisen sekä psyykkisen kunnon kohentaminen. Peruskuntoutuksessa olevilla asiakkailla on nimetty henkilökohtainen työntekijä.

Peruskuntoutus ei ole vaihtoehto terveystieteiden keskus- tai vanhainkoti- hoidolle päihdehoitokeskuksen rajallisten terveyden- ja sairaanhoitoon varattujen resurssien sekä esim. esteetöntä liikkumista rajoittavien toimitilojen johdosta.

3.7. Pajuyhteisö – kuntoutusta pieniyhteisössä

Pajuyhteisö on pieniyhteisö, jonka kuntoutuksen sisältö on suunnattu asiakkaille, jotka hyötyvät pienen ryhmän mahdollistamasta yksilöllisyydestä ryhmätilanteissa. Yksilöllisyys onkin vahvasti mukana asiakkaan kuntoutuksen sisältöä suunniteltaessa.

Yksilökohtaisessa työskentelyssä käsitellään asiakkaan kanssa hänen elämäntilanteeseensa liittyviä asioita suunnitelmallisesti. Asiakasta avustetaan tarpeen mukaan käytännön asioiden hoidossa. Yhteisön ryhmät on suunniteltu tukemaan päihderiippuvuuden käsittelyä ja siitä toipumista myös luovilla ja toiminnallisilla menetelmillä. Ryhmiin osallistumisen kynnys pyritään pitämään mahdollisimman matalana.

Toiminnalliset menetelmät antavat mahdollisuuden laajentaa asioiden käsittelyä perinteisen ryhmäkeskustelun ulkopuolelle. Toiminnalliset menetelmät antavat omanlaisen mahdollisuuden mielekkäisiin kokemuksiin,

onnistumisiin ja aktiiviseen elämään. Osana toiminnallisuutta ovat luonto-avusteiset menetelmät (esim. Metsämieli-menetelmä), johon päihdehoitokeskuksen sijainti antaa hyvät mahdollisuudet.

3.8. Intervallihoito

Asiakkaan raittiutta ja avohoitoa tuetaan tarjoamalla edellä esitellyssä pidempikestoisessa kuntoutuksessa olleille asiakkaille mahdollisuus ennalta sovittuihin lyhytkestoisiin (4 -7 vrk) intervallihoitajaksoihin. Jaksot suunnitellaan ja sovitaan yhteistyössä oman kotikunnan työntekijän kanssa.

Intervallihoitajaksolla asiakkaalla on mahdollisuus kahdenkeskisiin keskusteluihin päihdehoitokeskuksen työntekijöiden kanssa. Sen lisäksi intervalli-asiakas osallistuu sen yhteisön kuntoutusohjelmaan, jossa oli perusjaksollaan.

3.9. Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut

Kuntoutus sisältää päihdehoitokeskuksen perusterveyden- ja sairaanhoidonpalvelut. Jaksolla kiinnitetään huomiota erityisesti päihteiden käytöstä johtuviin terveysongelmiin. Kuntoutuksen aikana akuutit sairastumiset hoidetaan joko kuntoutuksen yhteydessä tai siirretään asiakas tarvittaessa erikoissairaanhoidon piiriin.

Jokaisessa yhteisössä on oma sairaanhoitaja, joka vastaa asiakkaidensa terveyden- ja sairaanhoidosta tarpeen mukaisesti. Lääkäri pitää vastaanottoa kolme kertaa viikossa ja vastaa asiakkaiden kuntoutuksen aikaisesta lääkityksestä lukuun ottamatta korvaushoitoa. Kuntoutukseen voi tulla myös opioidikorvaushoidossa oleva asiakas, jolloin sairaanhoitajat toteuttavat korvaushoitoa avohoidon vastuulääkärin ohjeistuksen mukaan. Lääkäri osallistuu myös kuntoutuksen ja hoidon kehittämiseen päihdehoitokeskuksessa sekä osallistuu hoitoryhmiin tarvittaessa.

3.10. Muu toiminta

Ridasjärven päihdehoitokeskuksen ympäristö antaa hyvän mahdollisuuden luontoon tukeutuvien menetelmien ammatillista, vastuullista ja tavoitteellista hyödyntämistä kuntoutuksessa. Näitä menetelmiä on kehitetty mm. sosiaalipedagogisella hevostoiminnalla ja luontoon liittyvillä erilaisilla toiminnallisilla menetelmillä (mm. Metsämieli-toiminta), kädentaitoryhmä ja kirjallisuusterapiaryhmä ovat osa tätä toimintaa. Kehittämistä jatketaan edelleen ”Green Care”- ajattelun mukaisesti. Sosiaalipedagoginen hevostoiminta ostetaan alihankintana erillisellä sopimuksella.

Vertaistuen ja kokemusasiantuntijuuden merkitys on päihdetyössä jatkuvasti korostunut. Kokemukset vertaistyöntekijöiden käytöstä kuntoutuksen tukena ovat hyviä niin avopalveluissa kuin kuntoutuslaitoksissakin. Ridasjärven päihdehoitokeskuksessa tämä toiminta on alkanut vuonna 2016 ja jatkuu edelleen ”Ridiksen mallina”, jossa vertaistukihenkilöt osallistuvat sekä yhteisöjen toimintaan että asiakkaan muuhun tukemiseen osana kuntoutuksen toteuttamista. Vuonna 2021 on työskennellyt viisi eri henkilöä vertaistyöntekijöinä eri pituisia aikoja.

Asiakkaille suunnatut, säännölliset AA- ja A-kiltainfot voivat olla osa asiakkaan kuntoutusprosessia, samoin laitoksessa ja sen ulkopuolella koontuvat AA- ja NA-ryhmät. Vuonna 2021 näihin tapaamisiin ja infoihin on vaikuttanut koronatilanne eli olemme jossain määrin rajoittaneet ulkopuolisten henkilöiden vierailuja laitoksessa ja ylimääräisiä kontakteja ulkopuolelle hoidon aikana.

4. TAVOITTEET JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

4.1. Kuntoutuksen yleiset tavoitteet

Kuntoutuksen ensisijaisena tavoitteena on tukea asiakkaan omia tavoitteita, jotka liittyvät arjenhallintaan ja päihitteettömyyteen.

Kuntoutuksen voidaan katsoa vaikuttaneen myönteisesti myös silloin, kun

- asiakkaan elämäntilanne paranee ja päihiteiden käyttöön liittyvät ongelmat vähenevät,
- asiakkaan päihiteiden käytöstä johtuva elämäntilanteen paheneminen estyy tai hidastuu.

4.2. Tuloksellisuuden arviointi

Toiminnan tuloksellisuutta seuraavat ensisijaisesti asiakkaita päihdekuntoutukseen lähettävät kunnat, jotka ovat tehostaneet hoitoon sijoittamiensa asiakkaiden seuranta. Päihdehoitokeskus toimittaa omalta osaltaan pyydyt tiedot seuranta varten. Päihdehoitokeskuksen hoidon laatua ja asiakastytyväisyyttä on seurattu neljä kertaa vuodessa toteutettavalla kyselyllä. Vuonna 2021 syksyllä on aloitettu THL:n kansallinen asiakaspalautekysely mielenterveys- ja päihdepalveluihin, joka korvanee aikaisemman oman kyselymme.

Lisäksi laitoksessa kokoontuu kerran viikossa asiakasyhteisöjen edustajista koottu komissio, jossa jäsenenä on myös johtoryhmä. Tällöin johto saa suoraa palautetta toiminnasta. Palvelupalautetta saadaan myös asiakkaita lähettävistä jäsenkunnista vuosittain tehtävällä lausuntopyyntöllä sekä yhteistyökokouksissa. Saatua palautetta käytetään hyväksi päihdehoitokeskuksen toiminnan kehittämisessä.

Talouden tunnuslukuja:	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Kulut, € / hoitovrk	209,50	190,40	196,54	196,54	196,54
Poistot, € / hoitovrk	7,05	7,74	7,10	7,10	7,10
Tuotot, € / hoitovrk	196,30	194,88	200,44	200,44	200,44
Rahoitustuotot/-kulut, € / hoitovrk	0,00	0,19	0,19	0,19	0,19
Suoritehinta, €	120/195	120/195	120/195	120/195	120/195
Hoitopäivät	14 944	15 500	15 500	15 500	15 500
Käyttöaste %	75,6	80,6	80,6	80,6	80,6
Asiakasmäärä	607	522	522	522	522

5. HENKILÖSTÖ

Päihdehoitokeskuksen toimintaa seurataan henkilöstön näkökulmasta varsinaisen henkilöstökertomuksen muodossa. Henkilöstön jaksamista seurataan kolmen kertaa vuodessa toistettavalla jaksamiskyselyllä ja keran vuodessa laajemmalla työhyvinvointikyselyllä. Saatua palautetta käytetään laadukkaan ja tuloksellisen työn varmistamiseksi sekä johtamisen ja henkilöstön kehittämisen ja koulutustarpeen arvioimiseksi.

Päihdehoitopalvelujen laatusuosituksen mukaan Ridasjärven päihdehoitokeskuksen kaltaisissa kuntoutuslaitoksissa tulisi olla vähintään 0,5 sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutuksen saanutta työntekijää yhtä asiakasta kohti sekä 0,8 – 1,5 työntekijää asiakasta kohden vieroitushoidossa. Taloussuunnitelmassa on vuodelle 2022 asetettu 15 500 hoitopäivän tavoite, mikä tarkoittaa keskimäärin 43,5 asiakasta/päivä. Päihdehoitokeskuksessa on sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä 27 johtaja ja esimiehet mukaan lukien, jolloin päihdehoitokeskuksessa päästään laskennallisesti päihdehoitopalveluiden henkilöstömitoitusta koskevaan laatusuositukseen.

Vuoden 2022 suunnitelma sisältää henkilöstön rakenteeseen liittyviä muutoksia; yksi sosiaalihoajaan tehtävä muutetaan lähihoitajan tehtäväksi. Syksyllä 2021 selvitetään myös siivouksen mitoitusta ja selvityksen myötä saattaa olla mahdollista, että siivouspalvelut tullaan ulkoistamaan.

KÄYTÖSSÄ OLEVAT VIRAT JA TOIMET / SUUNNITELMA 2022 – 2024

	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Hallintotiimi					
Kuntayhtymän johtaja	1	1	1	1	1
Toimistosihtööri	1	1	1	1	1
	2	2	2	2	2
Kuntoutustiimi					
Kuntoutuksen esimies	1	1	1	1	1
Sosiaaliohjaaja	8	8	8	8	8
Toiminnallinen ohjaaja	1	1	1	1	1
Toimistosihtööri	1	1	1	1	1
	11	11	11	11	11
Hoitotyön tiimi					
Hoitotyön esimies	1	1	1	1	1
Sairaanhoitaja	5	5	5	5	5
Sosiaaliohjaaja	-	1	-	-	-
Lähihoitaja-ohjaaja	7	6	7	7	7
Ohjaaja	4	4	4	4	4
	17	17	17	17	17
Tukipalvelutiimi					
Tukipalveluiden esimies	1	-	-	-	-
Ruokapalveluvastaava	1	1	1	1	1
Keittäjä	3	3	3	3	3
Laitoshuoltaja	1	1	-	-	-
Siivoustyönohjaaja	1	1	-	-	-
Kiinteistönhoitaja	1	1	1	1	1
	8	7	5	5	5
YHTEENSÄ	38	37	35	35	35

6. TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

6.1. Taloudelliset lähtökohdat

Päihdehoitokeskuksen vuosittain toteuttamien hoitopäivien määrä on vaihdellut 2010 –luvulla välillä 14 300 - 18 200 hoitopäivää. Vuonna 2021 ennakoitaan päädyttävän n. 13 800 hoitopäivään. Talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että kuntien ostamien hoitopäivien määrä kasvaa jonkin verran. Hoitopäivätavoitteeksi ja budjetin valmistelun lähtökohdaksi v. 2022 on otettu 15 500 hoitopäivää.

6.2. Jäsenkuntien osuudet peruspääomasta vuonna 2022

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat: Askola (2,0), Espoo (11,5), Helsinki (9,5), Hyvinkää (7,7), Iitti (3,2), Järvenpää (4,6), Karkkila (3,4), Kerava (2,9), Kouvola (5,8), Lohja (9,5), Myrskylä (1,1), Mäntsälä (2,9), Nurmijärvi (4,0), Orimattila (5,2), Pornainen (1,4), Pukkila (0,3), Tuusula (3,2), Vantaa (17,5) ja Vihti (4,3). Suluissa on merkitty kuntien osuus peruspääomasta prosentteina.

6.3. Palvelujen käyttö 2013 - 2020 ja arvio palveluiden käytöstä 2021– 2024

Hoitopäivät, käyttöaste ja asiakasmäärät:

Vuosi	Hoitopäivät	Käyttöaste	Asiakkaat
Tp 2013	16 642	76,0	538
Tp 2014	15 281	69,8	492
Tp 2015	16 097	73,5	619
Tp 2016	18 197	82,9	675
Tp 2017	16 927	77,3	646
Tp 2018	15 727	71,8	637
Tp 2019	16 211	71,8	637
Ta 2020	16 000	81,5	530
Tp 2020	14 944	75,6	607
Ta 2021	15 500	80,6	522
Ta 2022	15 500	80,6	522
Ts 2023	15 500	80,6	522
Ts 2024	15 500	80,6	522

Päihdehoitokeskuksen hoitopaikkamäärä on nyt 54, joista 6 paikkaa on si-
 joitettu vieroitushoitoyksikköön.

7. TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMARAKENNE

7.1. Taloussuunnittelua koskeva säännöstö

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnittelusta säädetään kuntalaissa. Kuntalaki sisältää säännökset talousarvion käsittelystä, velvoittavuudesta, sisällöstä ja rakenteesta sekä talousarvioperiaatteista. Siinä säädetään myös vuotta pitemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta kahdelle tulevalle suunnitelmavuodelle.

Talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi vähintään kolmea vuotta koskevasta taloussuunnitelmasta. Kuntalaissa korostetaan sitovien tavoitteiden asettamista ja niiden seurannan merkitystä talouden ohjauksessa ja kytkemisessä määrärahoihin ja tuloarvioihin. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taaseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.

Talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämä nettoperiaate. Nettoperiaate tarkoittaa nettomääräisten tulojen ja menojen erotusta. Kuntayhtymässä nettoperiaatetta sovelletaan, koska kuntien yhteistoiminnassa toimintaa ylläpitävä kunta budjetoi sitovana vain kukin oman kuntansa osuuden menoista. Talousarviossa on osoitettava myös taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä rahoitustarpeen kattamiskeinot.

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnassa tulee lisäksi noudattaa yhtymäkokouksen 1.6.1998 hyväksymää talousarvio- ja suunnitteluohjetta.

Kuntalain mukaan talousarviossa tulee olla käyttötalousosa ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutusvertailussa. Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne noudattaa yhtymäkokouksen antamaa ohjetta.

Kuntayhtymän talousarvio ja –suunnitelman laadintaa ohjeistaa JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja –suunnitelma, julkaistu 26.10.2019.

7.2. Talousarvioasetelma

Yhtymäkokouksen hyväksymään edellä mainittuun ohjeeseen sisältyy talousarvioasetelma ja tilikartta, joita talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa on noudatettu.

Käyttötalousoosan rakenne

Yhtymäkokous hyväksyy:

nettomääräisenä tulojen ja menojen erotuksen (nettoperiaate)

Hallinto

Laitostoiminta

Hallitus hyväksyy:

käyttösuunnitelmat, osamäärärahat ja osatuloarviot

Luottamushenkilöt Yleishallinto

Laitos Hoitotyö Kuntoutus Tukipalvelut

Investointiosa

Investointiosassa yhtymäkokous hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Yhtymäkokoukseen nähden sitovana on pidetty koko investointiosan määrärahaa (meno- ja tuloarviot). Tätä tasoa esitetään edelleen jatkettavaksi.

Taloussuunnitelman liitteenä on investointisuunnitelma 2022 - 2024.

8. TALOUSARVIO 2022

8.1. Yleistä

Talousarviomenojen rahoitus perustuu keskeisesti kahden tulolajin varaan: jäsenkuntien suorittamaan kuntaosuuteen eli palvelumaksuun ja sosiaali-palvelun asiakasmaksuun. Säännöllisiä pienempiä tuloeria ovat ulkokuntalaisilta perittävät hoitomaksut, vuokrat ja myyntitulot, kuten puutavaran myynti.

Menolajeista ylivoimaisesti suurin on henkilöstökulut, jotka ovat 63,9 % toimintakuluista. Muita keskeisiä menoja ovat elintarvikehankinnat 3,6 %, lämmitys ja sähkö yhteensä 6,6 %, lääkkeet ja hoitotarvikkeet 2,6 % sekä asiantuntijapalvelujen (mm. lääkäripalvelut, it-palvelut, vuokratyövoima) ostot 13,0 %. Edellä mainitut menot ovat yhteensä 89,7 % toimintakuluista.

8.2. Perustelut

Menot, toimintakulut

Henkilöstökulut

Nykyinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.4.2020 - 28.2.2022 myös KVTES:sta SOTE-sopimukseen siirtyneillä. Uusien sopimusten mukanaan tuomista, mahdollisista palkan korotuksista ei tässä vaiheessa ole ennusteita. Henkilöstökuluista on vähennetty vuodelta 2022 kahden siivoustyöntekijän palkat.

Aineet, tarvikkeet, tavarat

Menot tässä tiliryhmässä lisääntyvät vuoden 2021 talousarvioon verrattuna 1,8 %. Tähän vaikuttaa hiukan lisääntyneet lääkekulut.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin on varattu määrärahat hoitopalveluksia, erilaisia koneiden ja kaluston kunnossapitotöitä, asiantuntijapalvelujen ostoa, posti- ja puhelinmaksuja, vakuutuksia, painatuksia ja ilmoituksia, atk-palveluksia ja yhteistoimintakorvauksia varten. Palvelujen ostoihin varattu määräraha sisältää lyhytaikaisten sijaisten hankinnan, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden oston sekä siivouspalvelun oston.

Toimintakulut yhteensä

Toimintakulut ilman suunnitelmapoistoja ovat 3 046 300 euroa (2021 Ta: 3 047 170 €). Toimintakulut säilyvät siis lähes ennallaan.

Tulot, toimintatuotot

Myynti- ja maksutuotot

Myyntituottojen merkittävimmät tuloerät ovat jäsenkuntien palvelumaksut. Vähäisessä määrin tuloja kertyy palvelujen ja puutavaran myynnistä.

Palvelumaksuja arvioidaan kertyvän asiakaspaikkaluvun mukaan arvioituna 2 343 000 euroa, joka koostuu jäsenkuntien ja ulkokuntalaisten maksuista (2021 Ta: 2 337 800 euroa). Suoritehinnat pysyivät samoina.

Maksutuottoihin sisältyy mm. sosiaalipalvelun asiakasmaksu. Asiakasmaksu säilyy ennallaan.

Muut tuloerät

Muita tuloeriä ovat palvelussuhdeasunnoista perityt vuokrat, tuet ja avustukset kuten työterveydenhuoltokorvaukset. Asuntojen vuokratuotot on laskettu vuoden 2021 toteuman mukaan arvioituna.

Toimintatuotot yhteensä

Toimintatuotot yhteensä ovat 3 106 800 euroa (2021 Ta: 3 120 000 €). Tuotot ovat -0,4 % pienemmät kuin tämän kuluvan vuoden talousarviossa.

Poistot

Suunnitelmapoistot ovat 110 000 euroa (2021 Ta: 120 000 €). Poistojen pienentyneeseen määrään vaikuttaa vähentyneet investoinnit.

Investointimenot

Taloussuunnitelman liitteenä on investointisuunnitelma.

8.3. Laskelmat

Tuloslaskelmaosa

	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
	1 000 €	1 000 €	€	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 082	2 141	2 283 700	2 284	2 284
Maksutuotot	774	893	756 300	756	756
Tuet ja avustukset	15	9	9 000	9	9
Vuokratuotot	62	77	57 800	58	58
Muut tuotot	895				
Toimintatuotot yhteensä	3 829	3 120	3 106 800	3 107	3 107
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 945	-2 017	-1 946 800	-1 947	-1 947
Palvelujen ostot	-565	-549	-615 100	-615	-615
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-475	-448	-455 650	-456	-456
Muut kulut	-145	-33	-28 750	-29	-29
Toimintakulut yhteensä	-3 131	-3 047	-3 046 300	-3 046	-3 046
Toimintakate	698	73	60 500	61	61
Rahoitustuotot ja -kulut	0	3	3 000	3	3
VUOSIKATE	698	76	63 500	64	64
Suunnitelmapoistot	-105	-120	-110 000	-110	-110
TILIKAUDEN TULOS	593	-45	-46 500	-47	-47
Poistoeron vähennys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	641	4	1 500	2	2

Käyttötalousosa

	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
	1 000 €	1 000 €	€	1 000 €	1 000 €
Hallinto					
Toimintatuotot	1	0	500	1	1
Toimintakulut	-378	-306	-392 150	-392	-392
Toimintakate	-377	-306	-391 650	-392	-392
Rahoitustuotot/ - kulut	0	0	3 000	3	3
Vuosikate	-377	-306	-388 650	-389	-389
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-377	-306	-388 650	-389	-389
Laitostoiminta					
Toimintatuotot	3 828	3 120	3 106 300	3 106	3 106
Toimintakulut	-2 766	-2 741	-2 654 150	-2 654	-2 654
Toimintakate/vuosikate	1 062	379	452 150	452	452
Suunnitelmapoistot	-93	-120	-110 000	-110	-110
Tilikauden tulos	970	259	342 150	342	342
Poistoeron lisäys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	1 018	307	390 150	390	390
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	3 829	3 120	3 106 800	3 107	3 107
Toimintakulut	-3 144	-3 047	-3 046 300	-3 046	-3 046
Toimintakate	685	73	60 500	61	61
Rahoitustuotot	0	3	3 000	3	3
Vuosikate	685	76	63 500	64	64
Suunnitelmapoistot	-93	-120	-110 000	-110	-110
Tilikauden tulos	593	-44	-46 500	-47	-47
Poistoeron vähennys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	641	4	1 500	2	2
TOIMINTA					
Hoitopaikkoja	54	54	54	54	54
Hoitovuorokausia, 1 000 vrk	16,0	15,5	15,5	15,5	15,5
Käyttöaste %	81,5	80,6	80,6	80,6	80,6
Asiakkaita	530	522	522	522	522

Investointiosa

	Tp 2020 1 000 €	Ta 2021 1 000 €	Ta 2022 €	Ts 2023 1 000 €	Ts 2024 1 000 €
Kiinteä omaisuus					
Menot					
Tulot	17	0	0	0	0
Nettomeno	17	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	0	0	0	0
Talonrakennus					
Peruskorjaus, rakentaminen					
Menot	-116	-140	-100 000	-100	-100
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-116	-140	-100 000	-100	-100
Irtain omaisuus					
Irtaimiston hankinta					
Menot	-86	-60	-50 000	-10	-10
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-86	-60	-50 000	-10	-10
Keskeneräiset					
Menot	-246	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-246	0	0	0	0
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ					
Menot	-448	-200	-150 000	-110	-110
Tulot	17	0	0	0	0
Nettomeno	-431	-200	-150 000	-110	-110
Investointimenot					
Maa-alueen myynti	17	0	0	0	0
Tarpeelliset korjaukset	-116	-140	-100 000	-100	-100
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0	0	0	0	0
Irtaimiston hankinta	-86	-60	-50 000	-10	-10
Keskeneräiset	-246	0	0	0	0
Yhteensä	-431	-200	-150 000	-110	-110

Rahoitusosa

	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
	1 000 €	1 000 €	€	1 000 €	1 000 €
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	698	76	63 500	64	64
Tulorahoituksen korjaukset	-895	0	0		
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-448	-200	-150 000	-110	-110
Pys. vastaav. hyöd. luovutustulot	912	0	0		
Toiminnan ja investointien rahavirta	267	-124	-86 500	-47	-47
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	31				
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muutos	100				
Muut maksuvalmiuden muutokset	130				
Rahoituksen rahavirta	130	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	397	-124	-86 500	-47	-47

Investointisuunnitelma 2022 – 2024

	Tp 2020 1 000 €	Ta 2021 1 000 €	Ta 2022 €	Ts 2023 1 000 €	Ts 2024 1 000 €
KIINTEISTÖ					
Peruskorjausta:	-362	-140	-100 000	-100	-100
<u>Ts 2021:</u>					
- keittiön remontti					
- solujen muutostyöt					
<u>Ts 2022:</u>					
- palvelurakennuksen tiivistystyöt ja kylpyosaston remontti					
- ilmalämpöpumput					
<u>Ts 2023:</u>					
- rakennusten peruskorjaus (tarkentuvat kuntokartoituksessa)					
<u>Ts 2024 :</u>					
- rakennusten peruskorjaus (tarkentuvat kuntokartoituksessa)					
YHTEENSÄ	-362	-140	-100 000	-100	-100
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET					
	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0
KALUSTOHANKINNAT					
Keittiön koneet		-50	0		
Ennakoimattomat		-10	0	-10	-10
Solujen kalusteet, auto ja ruohonleikkuri	-86				
Ilmalämpöpumput			-50 000		
YHTEENSÄ	-86	-60	-50 000	-10	-10
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-461	-200	-150 000	-110	-110